

ЛОЗАРСКИ ПРЕГЛЕД

ОРГАНЪ
на Българския Лозарски Съюзъ
СОФИЯ

“REVUE DE VITICULTURE”
“VEINBAU REVUE”
à Pleven — Bulgaria.

Годишенъ абонаментъ 50 лв.
Редакция и администрация — Плъвень.

Редакторъ-уредникъ: Г. К. Червенковъ.
Редакционенъ комитетъ: проф. Н. Недѣлчевъ, Н. Х. Мянковъ и В. Стрибърни.

СЪРЖАНИЕ: 1) Беритбата; 2) Монопола на спирта — М ; 3) Належащи реформи въ нашето винарство; — Ив. Добревъ; 4) Алкохолните ферменти въ винарството—проф. Н Недѣлчевъ; 5) За плодородието на нашите десертни грозда; 6) Из практиката и новости: а) Грижи за вината през лѣтото — Ив. Добревъ; б) Единъ до-
значънъ за пренасяне дроздето и пр. — К. Печевъ; 7) Пропаганда на виното и гродето; а) Гроздето като лѣкъ и пр. — К. Печевъ; 8) Съюзни и дружествени: 10 Положението на пазара; 11) Хроника.

БЕРИТБАТА.

Беридбата на винени тѣ и десертните грозда наближава, но лозаря вмѣсто съ раз-
ностъ, посреща я и тая година съ страхъ и при пълна неизвестностъ. Миналогодишните
вина и ракии, продавани макаръ и на подпроизводствени цени, $\frac{2}{3}$ стоятъ непродадени.
Основателната молба на лозарите да се разреши изваряването на слабите и болни вина
и ракии безъ акцизъ още не е удовлетворена. Явно е, че имаме намалена консумация,
величено производство и въ резултатъ надпроизводство на вина и ракии — криза, на
която края не се вижда,

Не бива повече да продължава тази анархия въ лозарството, а да се мине къмъ реши-
телни мѣрки, както отъ страна на лозаря, така и отъ страна на държавата. Винени тѣ лози
иматъ ограничено стопански обектъ, да се използватъ баиритъ и да задоволятъ действи-
телните нужди на страната отъ вино и ракии. Затова, трѣба да се спре засаждането на
нови винени лози, а на сегашните въ равнините да се даде срокъ за минаване по баи-
ритъ; да се мине решително къмъ качествено и типово производство, да се намалятъ да-
шите и акцизите на лозаря и птиципродавеца.

Съ десертните грозда сме по-добре, защото производството имъ още не е голъмо,
имаме за сега добри пазари вънъ и при полаганиетъ грижи за износа му, главно отъ дър-
жавата, особено днешното правителство, Търговските камари, Бълг. Лозарски съюзъ, из-
носителите кооперативи и търговци и самите лозари, пласмента е осигуренъ.

Но това благоприятно положение на десертните грозда не ще отиде далечъ, ако
назреме не се взематъ мѣрки за контрола върху масовите засаждания въ неподходящи
места и райони и не е далечъ деня, въ който десертните грозда ще изпаднатъ въ по-
тенка и неправима криза.

Надѣваме се, че новоустрованата ни държава, ще постави въ прави пътища раз-
витието на родното лозарство.

М.

Монополъ на спирта.

Въ програмата си новото правителство, следъ 19 май, набеляза и въвеждането на монополната система на облагане за нѣкой артикули. На първо място се взематъ предъ видъ спирта и ракиитѣ.

Очевидно, грижата се отнася до едно подсигуряване на фиска въ тия тежки за страната години съ по-редовни и по-голъми доходи. Едновременно, обаче, се открива въпросътъ кои съсловия ще бѫдатъ засъгнати и какъ именно.

Ще се засъгнатъ ли поминъчните условия и възможности на широките народни маси, или само на отдѣлни предприятия.

То се знае, спиртовия монополъ засяга на първо място лозаритѣ и овоцаритѣ, а следъ това и спиртофабрикантите.

Повече отъ 600,000 души български граждани, намѣрили своя поминъкъ въ лозарството, чакатъ съ притаенъ дъхъ и съ трепетъ да видятъ какви нови възможности ще се създадутъ за единствения имъ поминъкъ и дали въ везните на държавническия съобразления не ще натегнатъ по-вече аргументътъ на онай шепа пиво и спиртофабриканти, които въ всъко време сѫ били толериани и ценени, като по-предни и по-важни фактори въ стопанско-икономическия животъ на страната. Като че ли, излишецитѣ отъ зъренениетѣ храни сѫ толкова много, че преработката имъ въ пиво и спиртъ е едва ли не една държавна необходимостъ. Като че ли нѣма възможности за по-разумно използване на зъренениетѣ храни въ страната, като че ли млѣчния ни добитъкъ е презобенъ и преситенъ.

За честта на страната ни, имало е въ миналото държавници, които правилно сѫ преценявали значението на лозарството и не сѫ позволявали да се нанасятъ смъртоносни удари на този масовъ и народенъ поминъченъ отрасъль.

Какъ ще се погледне сега е рано още да се произнесемъ, обаче отъ сведениятия, които проникватъ между лозарските срѣди има единъ смуть, една несигурност за утрешния денъ.

Нѣкои мѣродавни срѣди никакъ не държели смѣтка за лозаря. Споредъ лансиранъ проектъ, подсигурявала се частта, която подъ форма на монополно право отива за държавното съкровище, никаква гаранция не се давало, обаче, за единъ задоволителенъ остатъкъ отъ продажната цена за въ полза на лозаря. Дано това да сѫ само проекти, които тепърва има да се корегиратъ и доизглаждатъ.

Убеденъ съмъ, че натоваренитѣ съ изработката на законопроекта за спиртовия монополъ ще се справятъ съ сѫществуващи вече подобни закони въ другите страни и, на мястна почва, ще се нагоди за нашите условия нѣщо под-

ходящо, законъ, който да не убива, а да насърчава лозарското производство.

Данъчното облагане на лозята въ Германия, напримѣръ, не се различава отъ облагането на другите земедѣлски култури. Данъка върху виното, ширата и върху приготвените отъ тѣхъ и подобни на тѣхъ птиета е премахнатъ съ изтичането на 1925/26 финансова година.

Спирта е монополъ на държавата. Произведеното, или внесено количество спиртъ се изземва отъ управлението на спиртния монополъ (Reichs monopolverwaltung), подъ чиято контрола става производството, продажбата и употребата му.

Монополното управление заплаща на производителите опредѣлена по спиртното съдържание въ хектолитри цена. Продажбата на спирта въ всѣкакво състояние става въ монополното управление пакъ по опредѣлени цени, които сѫ по-високи отъ цените на изземването и въ разликата си представляватъ данъка върху спирта.

Защо да се нареди нѣщо подобно и у насъ? На лозаря защо да не може да се гарантира поне една цена покриваща производствените разноски и справдаваща безмѣрния трудъ влаганъ въ това производство?

По ли е смислено и разумно отъ държавническо гледище, чрезъ едно несправедливо и пренебрежително отнесяне да се застави лозаря да изхвърля неоползотворени второстепенните лозарски остатъци: джибри, каль и пр., а да се насърчава производството на спирта отъ зърнени храни при едно постѣло наше говедовъдство и неразвито свиневъдство?

Но каквите и да сѫ перспективите и, бихъ казалъ, колкото и да сѫ застрашителни въздействията на нѣколко капиталистически предприятия, каузата на българското лозарство не може да се не вземе подъ внимание, защото се касае не за подсигуряване на печалби, а за гарантиране оня минимумъ отъ блага, който съ право се пада на отрудения лозар.

Ето и тоя путь се налага да се обѣрнемъ съapelъ къмъ българските лозари да приобщатъ усилията си въ редоветъ на Българския лозарски съюзъ и къмъ Лозарската Кооперативна Централа.

Гласътъ на българските лозари е гласъ за хлѣбъ, не за спекула, но той трѣбва да е по-мощенъ отъ той на пискливите свирки на нѣколко капиталистически предприятия, за да бѫде чутъ.

Трѣбва най-сетне да се разбере отъ всички, голѣми и малки фактори въ тая страна, че въпроса за българското лозарство е единъ голѣмъ социаленъ въпросъ и всѣка реформа ще трѣбва да държи смѣтка за него.

Въ лозарството ни е вложенъ единъ капиталъ отъ 13 милиарда лева, а ежегодно използваниятъ въ него надници възлизатъ на 700 милиона лева.

Статистиката за 1926 год. ни казва, че въ цѣлото земедѣлско производство на страната, въ което се включва и лозарство, сѫ заети 2,491,351 лица (мѫже и жени), отъ които само 176,174 сѫ лица отъ земедѣлски градове, а всички останали — 2,315,204 души сѫ селяни и селянки.

Този фактъ не бива да се подценява.

Лозаритѣ очакватъ съ въвеждането на спиртовия монополъ да имъ се създадѣтъ условия за по-сносно просъществуване. Тѣ се надѣватъ, че интересите на народния поминъкъ ще бѫдатъ по-добре поставени и преценени отъ тия на единичните капиталистически предприятия.

Силата на организацията е обаче, която ще трѣбва да внуши това въ срѣдитѣ, дето разбирането е по-друго.

Ив. Добревъ

Належащи реформи за нашето винарство

За лозарството следъ филоксерната криза се взеха редица мѣрки: подържане на държавни разсадници, даване премии за произведени рѣзници и облагородени лози и освобождаване отъ данъкъ на новопосаденитѣ американски лозя за шестъ години. Всичко това помогна и вече ние достигаме сѫщото заето пространство лозя, каквото България е имала преди филоксерата. Нашитѣ лозя се гледатъ съ подходящи грижи и ние вече имаме отлично десертно грозде, което държи първенство на европейския пазаръ. Нашия износъ на десертно грозде бѣрже се усилва и мината година изнесохме 12,072,000 кгр. грозде на стойност 132,792,000 лева. Това е задоволителенъ резултатъ. Отъ тѣзи мѣрки днесъ остана само освобождението отъ данъкъ, другите се премахнаха своевременно, като безполезни.

Въ винарско отношение ние сме много зле. Гърция изнася вина въ Франция и срѣдна Европа, Югославия изнася сѫщо за срѣдна Европа, така сѫщо и Ромъния въ последните години. Унгария, която е при много по-неблагоприятънъ климатъ отъ нась, прави единъ значителенъ и редовенъ износъ на вина. Българските вина поради стекли се обстоятелства се изнесоха въ незначителни количества презъ 1927 и 1928 година и следъ това нашия износъ на вина престана.

Ние имаме всички благоприятни условия да изнасяме вино — отличенъ климатъ и нашитѣ вина държатъ рекордъ по качество. Нещастието се състои въ това, че лозарството въ нась е много раздробено и всѣки лозарь е едновременно и винар. Отъ статистическите данни за Бургаска и Горно-Орѣховска околии изнесени отъ г. А. Бойчиновъ въ „Известия на Бургаската търговска камара“, като взема произведеното количество вино и количеството на сѫдовете въ

въ които е поставено, сръдно голъмината на винарските съдове се движи между 350 за едната окolia и 500 литри за другата. При тези условия за всички е ясно, че у нас е невъзможно да съществува едно рационално винарствуване, способно да даде добъръ и евтинъ продуктъ.

За да се постигнатъ въ късо време добри резултати налага се да се взематъ следните законодателни мърки:

1. Планомърно подпомагане образуването на винарски кооперативни изби. Днешните кооперативни изби не същ дали резултати, защото тяхното производство е скъпо, поради голъмия капиталъ вложенъ въ тяхъ: въ здания, бъчви и излишън интетаръ, безъ да е постигнато едно достатъчно рационално преработване на гроздето въ вино. Днесъ тъ изнемогватъ отъ задължения. За тая цели тръбва да се създадътъ само голъми кооперативни районни изби съ производство надъ единъ милионъ литри за градовете и голъмите лозарски райони. Избитъ да се строятъ само подъ контрола на държавата.

Съществуващите днесъ винарски кооперации да се подпомогнатъ, като имъ се дадатъ едновременно насоки, въ които тръбва да се модернизираятъ и да се подпомогнатъ по същия начинъ, по който се строятъ новите винарски изби.

2. Освобождаване на винарските кооперации отъ акцизъ презъ първите 10 години. Това освобождение да биде фиктивно. Дължимия акцизъ коопеарцията ще го внесе срещу отпуснатия капиталъ безъ лихва отъ държавата, за построяването на избата и нейния инвентаръ. Съ този внесенъ акцизъ държавата ще подпомогне образуването на нови кооперативни изби, така че държавата, следъ като отдъли известни милиони за постройката на тези изби, няма да отдъля допълнително никакви други капитали и най-после ще си прибере отпуснатите милиони.

3. Да се разреши подсилването на вината съ захаръ. Всичка година за известни мъстности, поради бъдствия, градушка, пероноспора и др. причини, гроздето не може да даде добъръ продуктъ, а нашия винаръ въ началото тръбва да се научи да приготвява само отлично вино. Захарта, която се употребява за подсилването на вината да плати половината отъ акциза на държавата. Пълно освобождаване да става само когато вината се изнасятъ вънъ отъ страната.

4. Да се разреши изваряването на болниятъ вина съ разрешение отъ агрономството безъ да се плаща допълнителенъ акцизъ.

Съ това ще се създадътъ условия да се изнася на пазаря само добро вино. Лошото вино въ този случай няма да може да поддъба цената на доброто вино и закона за вината ще може да се прилага по-строго. Каква смисъль има винаря да пази развалениятъ си вина, да се стреми да ги подправя незаконно, да ги смъсва съ другите си вина и

по този начинъ да пуска на пазаря вино, което е предразположено на развала, тогава, когато тръбва да привикне да цени доброто вино.

Това, което се стремимъ да постигнемъ съ закона за вината — да има на пазаря само добро вино, ние отъ друга страна, като не разрешаваме безакцизното варене на болниятъ вина, ние подпомагаме лошитъ вина да се промъкнатъ на пазаря. И чудно ли е че не се постигатъ резултати?

Тази година има много провлѣчени и преобърнати вина, за които лозаря тръбва да направи доста разходи, за да ги направи годни за консумация, безъ да е сигуренъ, че винаги ще постигне желания резултатъ. Ако можеше да ги извари безъ допълнителенъ акцизъ, никога не би се стремилъ да ги лѣкува.

5. Получения спиртъ отъ изваряването на болниятъ вина да се и употребява за подсилване на вината презъ време на ферментацията съ разрешение на агрономическата властъ. Този виненъ спиртъ да се изнася въ странство безъ заплащане на мито, каквъто тази година Германия внесе въ голѣмо количество отъ Унгария, за да подсилва своите вина. По този начинъ ще има едно облекчение на винения пазаръ.

6. Всѣки винаръ да има право $\frac{1}{10}$ отъ своето производство да изварява на ракия (спиртъ) съ което да има право да подсилва своите вина.

Безъ да се впускамѣ въ подробни обяснения, за ползата отъ тѣзи реформи, ще кажемъ че българския винар по този начинъ ще може да се приучи да приготвява добро и трайно вино, което ще може да издържа по-дълго време; консуматора ще има възможност да пие продуктъ, който винаги ще го задоволи и по този начинъ консумацията на виното постепенно ще става редовна необходимост въ храната на населението.

По стария пътъ не може и не бива да се върви. Нека се разбере, че другите народи въ това направление сѫ отишли много напредъ, завоюватъ пазари и всѣко наше стоеще на едно място, ни остава въ едно положение отъ което и да получимъ по-късно резултати, то тѣзи последнитъ ще останатъ безъ значение, защото другите народи сѫ завладяли и завладяватъ все по-нови и по-нови пазари за пласирането на тѣхното производство.

Професионалнитѣ съюзи и кооперативнитѣ централи ще играятъ вече решителна роля при разрешението на стопанскитѣ въпроси. Затова лозарите тръбва да се наредятъ въ своя **Лозарски съюзъ** и новообразуваната **Кооперативна Централа на лозарите въ България**.

Сведения и упътвания да се искатъ отъ „**Кооперативна Централа на лозарите въ България**“. ул. „Ст. Караджа“ № 7 — София.

Проф. Н. Недѣлчевъ

Алкохолнитѣ ферменти въ винарството.

(Продължение отъ книжка 4)

Грозовата каша или мѣсть, когато сѫ поставени въ голѣмъ сѫдъ, слабо се влияятъ отъ промѣните въ температурата на външната срѣда; напротивъ, малкиятъ сѫдъ побѣрзо изстива, ако въ ферментационното отдѣление е студено. Ето защо, когато гроздето се внася съ по-висока температура въ ферментационните сѫдове отъ температурата въ избата, то изстива въ малките сѫдове и ферментацията може да се забави. Въ такъвъ случай трѣбва да се прибѣгне до затопляне на помѣщението. При голѣмите сѫдове това неудобство не сѫществува.

Върху привикването на винените ферменти спрѣмо серниятъ двуокисъ се е доста спорило. Доказано е, че ферментътъ могатъ да привикнатъ къмъ високи дози отъ известни антисептични вещества, ако последните се вкарватъ последователно въ все по-голѣмъ размѣръ при всѣка нова култура. Получаватъ се по този начинъ поколѣния отъ ферменти, които работятъ при такива дози отъ антисептични вещества, които биха ги убили въ началото. Това важи обаче за антисептичните вещества, които сѫ стабилни. При сѣрниятъ двуокисъ случаятъ е различенъ. Вкарани въ известна доза въ мѣстъта, той ст҃пва веднага въ комбинация, тъй че действието му върху ферментътъ е кратковременно и тукъ не може да става въпросъ за привикване.

Въ всѣки случай елиптичниятъ виненъ ферментъ може да изтрае на сравнително високи дози отъ сѣренъ двуокисъ — 50 мгр. на литъръ и дори по-вече.

Синиятъ камъкъ, въпрѣки че представлява отрова за винените ферменти, въ тази доза, въ която се вкарва полепналъ по гроздата, следствие пръскането, практически е безвреденъ.

За винениятъ ферментъ гроздовата мѣсть е идеалната срѣда за размножение. Мѣстъта съдѣржа въ достатъчно количество всички елементи, необходими за развитието на фермента. Това може да се констатира като се сравнятъ резултатите отъ анализа на единъ литъръ мѣсть съ 17% захарност и съответното количество—2,2 грама изсушени ферменти, образувани отъ ферментацията на единъ литъръ мѣсть.

Съставъ на мѣстъта Съставъ на ферм.

Захари	170 грама	—
Общъ азотъ	0,400 — 0,800	0,132
Дмоникаленъ азотъ	0,700 — 0,120	—
Фосфорна киселина	0,200 — 0,400	0,060
Калиевъ окисъ . . .	0,750 — 2,000	0,058
Магнезиевъ окисъ . .	0,100 — 0,200	0,006
Калциевъ окисъ . .	0,080 — 0,200	0,003

Различните раси винени ферменти, поставени въ проби от една и съща мъстъ, се отнасят различно. Вкусътъ, както и химическиятъ съставъ на вина, получени от различни раси ферменти, работили въ еднаква сръда, съз различни. Между сръдата и расата ферменти съществува известен афинитетъ. Една и съща раса не ще даде добри резултати въ всички случаи и съ всички сортове.

Ето защо не може предварително да се предвиди за дадени условия коя раса би била най-подходяща. Необходими съз опити, които да установятъ оптималната раса за даденъ типиченъ районъ.

Всъка раса се характеризира съ известни качества, изразени въ химическия съставъ на виното, букета и пр. Вантръ е правилъ опити съ нѣколко раси винени ферменти и установилъ, че нѣкой отъ тѣхъ използуватъ много рационално захаръта, други даватъ малко летлива кислота, трети даватъ по-вече естери и пр.

Ябълчната и лимонената киселини се поддаватъ най-лесно на разлагане отъ всичките ферменти. Известни раси ферменти унищожаватъ по-голѣма пропорция отъ тѣзи две киселини. Освобождава се въ такъвъ случай калий, който свързва част отъ винената киселина въ форма на киселъ калиевъ тартаратъ, който се утайва, отъ което последва силно понижение на общата кислота.

Сърниятъ двуокисъ предпазва до известна степень по-менатите киселини отъ унищожаване.

Вкусовите качества на получените вина съз също въ зависимост отъ расите ферменти, които съз взели участие при ферментацията. Случва се понѣкога виното, получено отъ спонтанна ферментация да превъзхожда това отъ чистите ферменти, до като е още младо. Впоследствие, обаче, последното развива своите качества и далечъ надминава виното отъ спонтанната ферментация.

Въ всъки случай вината, получени съ селекционирани ферменти, съз винаги по-доброкачествени и по-трайни отъ тѣзи, получени по обикновенъ начинъ.

Приложението на селекционирани ферменти въ винарството не би било практически възможно, ако не се прибъгнеше до стерилизация на гроздовата сръда посредствомъ сърень двуокисъ. Стерилизацията чрезъ нагрѣване е толкова скъпа, че не би се компенсирала отъ увеличеното качество на виното. Сърниятъ двуокисъ, подъ формата на втечненъ сърень двуокисъ или калиевъ метабисулфитъ е необходима предпоставка при работене съ селекционирани ферменти.

Селекционираниятъ ферменти се предлагатъ подъ различни форми: разрѣдени ферменти, концентрирани ферменти такива, култивирани върху желатинъ и изсушени.

Най-често се употребяватъ разредените ферменти, т. е. ферменти, заедно съ сръдата, въ която съз били размножени.

Най-добрите ферменти съществуващи, които се продават във активно състояние. Остарелият фермент се събуждат много трудно.

Чистотата и активността на селекционирани ферменти могат да бъдат лесно проверени. Преглеждането подът микроскопа позволява да се види дали културата не е замърсена. Колкото за активността, последната може лабораторно да се провери, като се застъпи мъстът и се следи отделянето на въгледвуокиса.

Впрочемъ, по силата на закона за вината, спирните напитки и оцета, продавани във страната чисти ферменти подлежат на контролът отъ винарските лаборатории.

Селекционирани ферменти, които винарът може да достави, съществува във ограничено количество. Заставането на голъма маса отъ гроздова каша или мъстъ съмалко количество ферменти, макаръ и чисти, не дава резултати. Селекционирани ферменти тръбва най-напредъ да послужат за приготовлението на квасъ, който ще се употреби по-нататък за предизвикване на ферментация във гроздовата каша или мъстъ.

За да се постигнат добри резултати, пропорцията на кваса тръбва да бъде спръм гроздовата каша 2 до 3%.

Приготовлението на кваса, обаче, е твърде деликатна работа и не е по силите на дребния лозаръ. Така може да се обясни защо до сега тази най-модерна и най-ефикасна метода за получаване на здрави вина не си е пробила пътъ у насъ. Би тръбвало, за нашите условия, да се организира приложението на селекционирани ферменти по такъв начинъ, щото винарът да получи, вместо едно малко шишенце със селекционирани ферменти, които той не е във положение да размножи правилно, направо необходимото количество квасъ, отъ който има нужда за своята реколта. (Следва).

П. Костовъ

Агрономъ лоз. оп. станция

За плодородието на нашите десертни грозда

Лозата е единственото между овошните растения, напълно подчинена на човешката воля по отношение редовността на плодородието. До като овошните дървета раждат обикновено презъ година, а често презъ две и повече години, лозата ни предлага ежегодно въ изобилие грозде. Тази редовност във плодородието е постигната съ редица културни практики, които се прилагатъ при нейното отглеждане. Чрезъ тези практики ние сме отдалечили твърде много лозата отъ естествената обстановка, при която тя ерасла никога; ние сме доста изнасилили нейната природа, за да се дойде до днешните сортове грозда, които очувватъ и съ-

щевременно пленяват човѣка съ изобилието, съ едрината, аромата и богатството имъ на хранителни матери (Афузъ-Али и безсеменниятъ сортове сѫ вѣнеца на творческия лозарски гений).

Обаче, едностраничното използуване на лозата отъ една страна и безполовия начинъ на размножение (чрезъ рѣзници) отъ друга — сѫ отслабили нейната съпротивителна сила спрямо болестни, климатически и др. несгоди. Чрезъ *рѣзитбата и ограничената площ*, върху която е принудена да расте и ражда грозде, ние сме направили отъ лозата-исполинъ едно джудже, което обикновено товаримъ не по силитъ му. Лозата не трѣбва да се претрупва съ грозде, защото ще се източи лесно. Едно свѣрхплодородие се отразява зле не само презъ годината на изобилието, като дава недоброкаачествени продукти, но неговитъ лоши последствия ще се чувствуваатъ и презъ последующите години. Често явление е едно претоварване да реши сѫдбата на лозето. Умѣреното плодородие се налага, както отъ антагонизма между качество и количество, така сѫщо и отъ чисто економически причини. *Количество и качество*, това сѫ два непримириими врага. Днесъ ние трѣбва да дадемъ превесъ на *качество*.

При днешнитъ невѣзможни цени на винениетъ грозда, а така сѫщо и виното; при намалената консумативна способност на маситъ, абсурдно е да се увеличава количеството грозде отъ декаръ. Дори при изгледи за евентуаленъ износъ на вино, пакъ качеството ще бѫде показателя за цената му. Що се отнася до Афузъ-Али, чийто износъ на сърди масовото му засаждане презъ последнитъ години, принципа е сѫщия.

Ние се самоприспиваме, ако смѣтаме, че Афузъ-Али успѣва само у насъ и че на външния пазаръ ще останемъ безъ конкуренти. Отъ сведенията, съ които разполагаме е явно, че сорта Афузъ-Али е разпространенъ въ всички лозарски страни, макаръ въ ограничени размѣри. Известно е сѫщо, че нашите съседи усилено засаждатъ Афузъ-Али. И ако ние искаме да се задържимъ на европейския пазаръ, то ще е възможно само ако сме конкурентноспособни, а това ще рече да отглеждаме и изнасяме само доброкачествено и евтино грозде. Доброкаачествеността се опредѣля отъ умѣреното плодородие, а цената — отъ намаление производственитъ разноски.

Утешаваме се съ изобилието на работна ржка у насъ и съ високата интелигентност на нашия лозарь. Това сѫ действителни преимущества, но и съседите сѫ въ диритъ ни.

Понеже е ясно, че плодородието е въ зависимост отъ човѣшката воля, явява се въпроса, колко грозде да дадемъ на лозитъ, за да бѫде то доброкачествено и достатъчно.

Трѣбва да се подчертая, че всѣки сортъ не понася еднакво количество грозде, т. е. че силата на главината зависи отъ *сорта*, независимо отъ почвени и др. условия. (Следва).

ИЗЪ ПРАКТИКАТА И НОВОСТИ

Ив. Добревъ.

Грижи за вината презъ лѣтото.

Всички знаятъ, че миналата година гроздата останаха недозрѣли и сѫщевременно съ гроздобера се почна доста късно. По тази причина доста отъ вината неможаха да преферментиратъ правилно, въ голѣма част отъ тѣхъ ферментацията продължи и тази пролѣтъ. Много отъ тѣхъ бѣха дълго време мѫти, а нѣкои и до сега сѫ такива. Нѣкои се избистриха и следъ това отново се размѫтиха, безъ да сѫ ферментирали. Въ доста вина се появи болестта *провлачностъ*, а въ една малка частъ отъ тѣхъ се появи и болестта *преобръщане*. Независимо отъ тѣзи болести, много отъ миналогодишните вина страдатъ отъ недостатъкъ *пресичане* — оксидазно или обикновено пресичане, за което трѣбаше да се държи смѣтка и винаги преди да се претачатъ, трѣбаше да получатъ по 5—6 гр. метабесулфидъ на 100 литри.

Това което може да изненада винара, то е че тази година провлачността се появи и въ червените вина. Нѣщо което е изключително за практиката. Защото правилото е, че провлачността се появява само въ вина въ които е останала малко непреферментирана захаръ и вина бѣдни на танинъ. При червените вина чепките сѫ донесли танинъ, но люспите (кожиците) на зърната сѫ много богати на бѣлтъчни матери, особено тази година; вследствие на което голѣма част отъ танина е съединенъ съ тѣхъ и се отайва, та по този начинъ виното остава пакъ бедно на такъвъ и не може да се избистри достатъчно. Тазъ година имахме случай, когато димято вино приготвено отъ самотокъ остана бистро, когато това приготвено съ пращините — остана дълго време мѫто и трѣбаше да се избистри изкуствено.

Чрезъ филтриране нѣкой вина бѣха добили една задоволителна бистрота, но вследствие на продължителното действие на въздуха, тѣзи вина отново се размѫтиха. Това всичко показва, че ние имаме вина добити при изключително неблагоприятни условия и за това трѣбва да полагаме по-добри грижи. При всѣко претакане бѣлите вина трѣбва да получатъ по малко тининъ и винаги вината да се претакатъ въ добре насимпурени бѣзви. Нѣкои отъ тѣхъ трѣбва да се бистрятъ дори два пъти, за да бѫдатъ задоволително бистри.

Преобръщането като болестъ, която мѫчно се лѣкува, освенъ въ началото, ще унищожи голѣма част отъ болните вина.

Провлачността, която се е проявила въ достатъчно вина не е опасна за вината, стига на време виното да се преточи така, че да погълне повече въздухъ и сѫщевременно виното да получи по 10 гр. танинъ на всѣки сто литри вино, Следъ като виното престане да се влачи, тогава се пристъпва къмъ него-

вото бистрене или филтриране, като предварително му се поставя по 10 гр. метабисулфидъ за да се улесни бистренето или филтрирането.

Преобърнатите вина, както казахме, се лъкуватъ само въ началото на болестта. На тъхъ тръбва да се постави двойна доза таниъ 20—25 гр. на сто литри, да имъ се прибави по 10 метабисулфидъ и ако ама нужда по 25—50 до 100 гр. винена киселина на всъки сто литри вино. Нека добре да се запомни, че всички онъзи вина които сѫ престояли дълго време върху кальта сѫ предразположени на тази опасна болестъ. За да станатъ достатъчно бистри ще тръбва да се бистрятъ или филтриратъ единъ или два пъти. Това има за цель да се отстранятъ съ отайката всички микроорганизми и по този начинъ да запазимъ виното отъ развала.

Върно е, че през лътото топлината на избата е висока, на ако вината се претакатъ въ добре насимпурени бъчви, то нъма голъма опасност отъ повреди.

К. Печевъ
Лоз. Оп. Станция—Пловдивъ

Единъ много добъръ начинъ за пренасяне на гроздето отъ лозето до избата за преработка (Винификация)

Въпрѣки че не сѫ сортирани нашите лози тѣ даватъ винаги доброкачествено грозде, което може при брането да се сортира и подбере за приготовлението на висококачествени бѣли и червени вина. Неоспоримъ фактъ е, че въ лозарско отношение, въ отглеждането и обработката на лозята, нашия лозарь съ нищо не отстъпва на тѣзи отъ голѣмите лозарски страни, но неоспоримъ фактъ е още, че и по отношение на винарството стоимъ много назадъ.

Начините на приготовление и съхранение на вината у насъ сѫ примитивни, не отговарящи на днешните изисквания.

Въ винарско отношение една голъма крачка напредъ се прави съ кооперативните винарски изби и винарските изби на Б. З. Б., въ които винарството се индустриализира и ще се скъса съ рутината.

У насъ вината се лошо приготвяватъ още отъ самото начало, затова немогатъ да се съхраняватъ дълго време. Голъма част още съ приготвяването се развалятъ, малко вина до чакватъ лътото, затова нѣмаме стари вина.

За доброкачествеността на вината иматъ голѣмо значение редица условия, едно отъ много важните е — начина на пренасяне гроздето.

Пренасянето на гроздето въ повечето лозарски райони у насъ сега става съ постави (шарпани, кораби) или каци, въ които гроздето се полусмачква още на лозето, за да се хване по-голѣмо количество грозде. Една голъма грѣшка, която много лозари въ-

последствие заплащатъ скжпо. Поставитъ така товарени събиратъ 600—1000 кгр. грозде. Като се има предвидъ, че на денъ се бере единъ поставъ, който стои презъ цъдия денъ на лозето, полусмачканото грозде въ него започва да ферментира още на лозето при напълно неподходящи условия—разваля се още отъ самото начало. Отъ друга страна поставитъ сж много тежки 300—500 кгр. следователно голъма част отъ силитъ на добитъка отиватъ за тъхното теглене. Отъ друга страна разтоварването на поставитъ е бавно, трудно и свързано съ голъми разходи. Качеството на гроздето въ постава неможе да се превърни и още много други неудобства представлява този начинъ на пренасяне.

Пренасянето на гроздето съ постави е подходящо само за тъзи, които съ крака смачкватъ гроздето при винификацията т. е. тъзи които неупотръбяватъ гроздомелачки при винификацията.

Този начинъ на пренасянето тръбва напълно да се изостави отъ винарските кооперации, винарските изби на Б. З. Б. и винарите, които употребяватъ при преработката на гроздето, гроздомелачки или др. машини за преработка.

На две три място у насъ напр. въ Видинско и отъ части въ Ломско, пренасянето на гроздето става съ помощта на плетени отъ върбови пръчки кошове, събиращи 40—50 кгр. единия.

На дълги кола подпълнени отъ долу съ снопове отъ царевични стебла или лозови пръчки се товарятъ по 18—20 коша, носящи 800—1000 кгр. грозде, толкове колкото 1 поставъ. Изплетени кошовете отъ самитъ стопани нъма да имъ струватъ нищо, купени отъ пазаря готови тъ струватъ 10—15 лв. единия, ако се пазятъ тъ ще служатъ за горната цель редица години.

Снопите отъ царевичните стебла или лозови пръчки, които се употребяватъ за подпълване на колата пружиниратъ и гроздето се пренася до избата въ съвършено здраво състояние, тука контролата въ всъко отношение ще бъде ефикасна. Въ такъвъ случай специалиста—винаръ нъма да приеме ферментираща мъстъ, както е при пренасянето съ постави, нъма да се чуди що да прави, а ще пристапи веднага къмъ рационално преработване на гроздето. Съ този начинъ на пренасяне ще се пресече пътя на недобросъвестниците, да донасятъ лошо грозде подъ формата на каша, да оттаскатъ част отъ мъстта за домашни нужди и вкарватъ въ кооп. изба джибри, да хвърлятъ въ постава пръсть за да увеличаватъ гжстотата на мъстта и теглото на гроздето и много други фалшивки, които въ последствие се заплащатъ скжпо и прескжпо и компрометиратъ цълото винено производство.

Отъ друга страна разтоварването става бързо и чисто, достатъчни сж двама работника да взематъ коша съ гроздето и го изсипятъ направо въ гроздо—мелачката или пресата.

Съ въвеждането на този начинъ на пренасяне на гроздето (съ кошове) сигурно ще се направи една-голъма крачка напредъ за подобренето на винарството ни, най-много ще се допринесе за гарантиране здравословността на кооперативните вина.

ПРОПАГАНДА НА ВИНОТО И ГРОЗДЕТО.

К. Печевъ
Л. Оп. Станция — Плѣвенъ

Гроздето като храна и лѣкъ, гроздови курорти и режими

Нимфата на есента е гроздето. Гроздето този красивъ и сладъкъ плодъ „Царя на плодовете“, обичанъ и жадуванъ отъ всички. Тази обичъ къмъ гроздето съвсемъ не е отъ ново време, тя е отъ коле, така е било въ старо време, въ древността, така е и днесъ.

Достатъчно е да се види съ каква сладост, съ какъвъ апетитъ стари и млади, съ една дума, какъ всички ядатъ гроздето за да се разбере неугасващата обичъ къмъ него. Тази обичъ на народитъ къмъ гроздето, обаче, се дължи не само на хубостта му, като плодъ, не само на това, че то е отъ последнитъ плодове, а главно на това че то е една здрава питателна и лека храна. И това отнасяне къмъ гроздето не е случайно — народитъ съхванали това въ течение на дълги годишни наблюдения и отъ многото лични опити.

Че гроздето е една богата и питателна храна се вижда отъ неговия съставъ: 1.5 до 4% чепки и 1.5 до 4% съемена или общо 3 до 8% материи които не се използватъ отъ организма, когато 92 до 97% съх използваеми отъ организма материи, отъ тяхъ 75 до 82% е кристално чиста (растителна) вода, която служи като превозно срѣдство за хранитъ въ организма. Останалите 17 до 22% е гроздова захаръ (въглехидрати) най-важната съставна част на гроздето, готовата храна за организма.

Че гроздето е най-цения и по съдържание плодъ се вижда отъ следното: отъ всички мѣстни плодове никой другъ не съдържа толкова плодова захаръ колкото гроздето; напр. Крушата съдържа до 6%, динитъ и прасковитъ до 7%, черешитъ до 8%, ябълкитъ до 9%, сливитъ до 12%, когато гроздето съдържа срѣдно 20%, а въ много благоприятни години 0% захаръ достига и 29%.

Освенъ съ външния си приятенъ изгледъ гроздето дразни погледа и апетита, плодовитъ киселини на гроздето подбуждатъ къмъ по-богато отдѣляне на слюнка, стомашенъ и чревенъ сокъ, съ което подпомагатъ храносмилането. Затова се препоръчва да се взима преди ядене по малко грозде.

Органическитъ киселини, чийто значение както видѣхме е огромно съставляватъ 0.5—0.9%. Не отъ по малко значение е и пъстрия брой минерални вещества и витамиини въ гроздето. Ако къмъ гроздето се прибави храна, която съдържа бѣлъчни напр. хлѣбъ и сирене (кашкавалъ) получава се за организма пълна храна, която напълно задоволява всичките нужди и функции на организма. Лозаритъ инстинктивно съхванали, че

най-добрата и пълна храна презъ гроздобера е грозде, хлъбъ и сирене. За потвърждаване на горното още по-убедителни сѫ следнитѣ числа: единъ кгр. грозде развива 774 калории и отговаря на 1190 гр. картофи, 1105 гр. млъко, 386 гр. месо, 297 гр. хлъбъ.

Следователно гроздето е много подходяща храна за организми, които изразходватъ много енергия напр. за хората на тежкия физически трудъ, спорта, туризма и др.

При днешнитѣ общо достъпни цени гроздето тръбва да стане любимата храна на всички, особено за болните, старците и децата.

Лъчебнитѣ свойства на гроздето сѫ били познати много добре още на древнитѣ жители на Египетъ и Вавилония. За гроздолѣчението е писано въ съчиненията на тогаващнитѣ писатели. Също и въ срѣднитѣ вѣкове е писано много, обаче едва въ последния вѣкъ то е било проучено основно въ физиологическо и терапевтично отношение. Гроздето като лѣкъ притежава единственото и незаменимо качество, което никой другъ лѣкъ не може да даде, а именно, то е единственото, което може да бѫде прието почти отъ всички болни. Като лѣкъ гроздето действува върху организма усилвателно и хранително, пичконо и разлабително, то намалява киселината на пикочъта, а също така намалява червнитѣ ферментации. Неговото употребление дава отлични резултати при болеститѣ на пикочните органи, кѫдето гроздето извършва едно истинско промиване.

Гроздето действува лъчебно върху болеститѣ на черния дробъ, бъбрецитѣ, червата, стомаха.

Въ много страни въ Европа гроздолѣчението е организирано въ подходящи за целта мяста, наречени гроздолѣчебни станции (гроздови курорти). Такива има въ голѣмъ брой по рѣката Рейнъ въ Германия, на много мяста въ Швейцария, Франция, Австрия и др. страни. Болните, които се подлагатъ на гроздолѣчение живѣятъ въ самитѣ лозя или близо до лозята, закупуватъ гроздето на известенъ брой главини за да могатъ въ всѣко време да бератъ и ядътъ прѣсно грозде. За такива гроздолѣчебни станции и у насъ на много мята имаме отлични условия, благодарение добрая климатъ, мястоположението, изобилното е евтино грозде. Приморските и прибалкански лозарски градове сѫ подходящи, напримѣръ: Варна, Бургасъ, Карлово, Кюстендилъ, Берковица и нѣкое др. Въ гроздолѣчебнитѣ станции пациентитѣ се подлагатъ на гроздовъ режимъ, като се предпочтатъ за целта сортовитъ грозда, чийто зърно е обвito съ тѣнка ципа и има малко семки. Отъ разпространенитѣ у насъ сортове най-подходящи за горната цель ож: Памиль, Ч. Мискетъ, Гъмза и др. Гроздовия режимъ трае, обикновено месецъ, месецъ и половина. Първоначално се почва съ малка дневна дажба $\frac{1}{4}$ кгр. като дажбата постепено се увеличава и може да се стигне до 3—4 кгр.

При това дневната дажба се раздѣля най-малко на три дѣла, първия дѣлъ се изяжда 1 часъ преди закуска, единъ часъ

преди обѣдъ се яде втория дѣлъ и единъ часъ преди вечеря се изяжда третия дѣлъ. Следъ яденето на грозде да се прави лѣка разходка съ цель да се усили дишането. Презъ време транснето на гроздовия режимъ не трѣбва да се употребява за храна месото, като се избѣгватъ и животинските мазнини.

За съжаление много хора още немогатъ да оценятъ богатството и голѣмата полза, която може да се извлѣче отъ гроздето. Ясно е, че гроздето не е само приятенъ десертъ, а е въ пълния смисълъ на думата лека питателна храна и отличенъ лѣкъ.

СЪЮЗНИ И ДРУЖЕСТВЕНИ.

На състоялото се на 26 юлий т. г. въ помѣщението на Б. Л. С. — София събрание на представителите на производителите кооперации: „Плѣвенска Гѣмза“ въ Плѣвенъ, „Шевка“ въ Сливенъ, „Гѣмза“ въ Суhindоль, „Лоза“ въ Ст. Загора и „Мискетъ“ въ Ямболъ е биль разгледанъ въпроса за твърде тежкото финансово положение, въ което сѫ изпаднали тия и др. кооперативни изби.

Когато преди десетина години условията за развитието на нашето лозарство бѣха сравнително много добри, тия изби направиха отъ Българската Земедѣлска Банка и отъ други кредитни учреждения заеми за постройка на избени помѣщания, за набавяне сѫдове, машинария и др. При цена 4—5 лв. на кгр. грозде, каквато бѣше тогава, лихвитъ на направените задължения се посрещаха лесно, защото съставляваха само 15—20% отъ стойността на преработваното годишно въ отдѣлните изби грозде. Освенъ лихвитъ, избитъ можаха да погасяватъ и част отъ задълженията.

Бѣрзото и силно спадане цените на гроздето и гроздовите произведения постави тия кооперативни изби въ положение да не могатъ да посрещатъ задълженията си. При цена 2 лв. на кгр. грозде, само лихвитъ съставлява вече около 50% отъ стойността на преработваното годишно грозде. Съ остатъка отъ 50% е невъзможно да се посрещатъ всички останали разходи.

Нѣма абсолютно никакви изгледи за едно близко подобрене на цените. Напротивъ, наличните условия ни сочатъ едно още по-голѣмо падане на цените презъ предстоящия гроздоберъ. Гибелните последствия отъ това за кооперативните изби сѫ по-голѣми задължения сѫ очевидни. Поради това, напълно основателна е голѣмата загриженост на самите изби и на всички ония, които правилно схващатъ тѣхното голѣмо значение за нашето лозарство и наскъната нужда отъ тѣхното сѫществуване. Основателни сѫ били следователно и нѣколкоократните досегашни постѣжки предъ Б. З. Банка да се притече въ тия критически моменти въ помощъ на тия изби. Наистина, банката винаги е обещавала да разреши въ положителна смисълъ въпроса

при първа възможност и конкретно за всъка отдълна изба, обаче и до сега на дъло нѣма още нищо.

Искането на избатъ се състои въ намаляване лихвения процентъ на задълженията имъ къмъ банката и др. кредитни учреждения и удължаване срока за окончателното изплащане на тия задължения, или пъкъ изкупуване и дообзвеждане на избатъ и даването имъ за използване на сѫщите кооперативни сдружения, срещу поносимъ наемъ. Съ други думи тъ молятъ за паритетъ съ построени и строящи се отъ Б. З. Банка районни винарски изби. И щомъ банката и министерството на народното стопанство, чрезъ закона за вината, спиртните напитки и оцета сѫ установили, че рационализирането и модернизирането на нашето винарство е възможно само чрезъ по-голъми районни изби въ по-важните лозарски центрове, за постройката и обзвеждането на които трѣбва да се вложатъ по-голъми срѣдства, твърде умѣстно е да се включатъ въ числото на тия изби и кооперативните такива, които сѫ теже въ голъми лозарски центрове и сѫ дали вече доказателства за своята десспособност.

Изключителните времена налагатъ изключителни срѣдства и колкото по-скоро се приложатъ тия срѣдства, толкова по-добъръ ще бѫде резултата.

Искаме да вѣрваме, че нѣма да се оставятъ да загинатъ предприятията съ такова голъмо значение за нашето лозарство. Вѣрваме и въ даденото обещание отъ страна на Б. З. Банка на делегацията да удовлетвори справедливото искане на поменатите изби, а сѫщо и въ това на министерството на народното стопанство да съдействува за по-скорошното изпълнение на това обещание.

Управителниятъ и контролния съвети на К. Ц. Л. Б. сѫ имали на 10 и 11 юли т. г. съвместно заседание, на което е разгледанъ между другото и въпроса за вътрешния и външенъ пласментъ на гроздето презъ настоящия сезонъ и участието на сдружението ни въ събирането и продажбата на сѫщото. Поради наличността на много фирми, които ще участвуватъ въ пласмента, нуждата отъ повече парични срѣдства за едно непосрѣдствено участие въ събирането и продажбата, съ каквите сдружението не разполага, риска отъ такава намѣса и пр., реши се, за предстоящия сезонъ намѣсата на К. Ц. Л. Б. да бѫде само косвена, въ смисъль да препоръчва при нужда на мѣстни и чужди фирми лица, които сѫ въведени въ бранша, като агенти за събиране, почистване, опаковане и предаване на стоката.

*

Професионалните просвѣтни лозарски д-ва, които искатъ да бѫдатъ приети за колективни членове на К. Ц. Л. Б. трѣбва къмъ заявлениета си за целта (по даденъ образецъ) да прилагатъ преписъ отъ устава си, преписъ отъ протокола на общото събрание, въ което изрично да е решено д-вото да членува на Централата и съ колко дѣла (най-малко три) и преписъ отъ удо-

стовърението отъ окръжния съдъ, че д-вото е зарегистрирано като юридическо лице, съгласно закона за юридическите лица, обнародванъ въ бр. 13 отъ 20 априлъ 1933 г. на Държ. вестникъ.

Уставътъ на д-вото тръбва да е нагоденъ споредъ последния типъ такъвъ, който е отпечатанъ отъ Б. Л. С. и се изпраща при поискване. Споредъ този образецъ за уставъ, въ целиятъ на д-вото между другото тръбва да се предвиди, че то посрещничи при задружни доставки на разни инвентарни предмети и материали, нуждни за членовете му, както и при продажбата на лозови произведения на същите.

Въ гл. трета — сръдства — тръбва да се предвиди, че всички членъ отговаря солидарно съ другите членове въ петоренъ размъръ на дъловетъ, които д-вото има или ще има отъ К. Ц. Л. Б. при евентуално последвали загуби.

Ония д-ва, които съ пропуснали срока за подаване заявление за регистрирането имъ въ списъка на юридическите лица, следва да свикатъ учредително събрание за приемане на устава и пр. и следъ това да се явятъ предъ съда като новоосновани такива.

*

Следъ наредбата за професионалните сдружения на държавните служители, която е обнародвана въ брой 95 отъ 20 юли т. г. на Държавенъ вестникъ, сигурно ще последва друга за свободните съсловни професионални сдружения и за кооперативните такива, каквито съ Българския Лозарски съюзъ и Кооперативната Централа на Лозарите въ България.

Преди изработването на тази наредба ще биде сигурно сложенъ на разглеждане въпроса, кои отъ съществуващите сдружения да останатъ и за напредъ и кои отъ тяхъ ще се слѣятъ съ други.

Безспорно, лозарското съсловие е едно отъ най-многобройните и отъ значение за нашето стопанство. Двете негови организации — професионалната и икономическата — тръбва да останатъ и за напредъ като самостоятелни такива, за да проучватъ нуждите на лозарското съсловие и сръдствата за подобреие на лозарството и винарството, като важни стопански отрасли, да работятъ за запазване интересите на лозарите и пр. Но първото и най-важно условие за това е лозарското съсловие да даде осезателни доказателства за своето съществуване и жизнеспособност. Ако остане да се съди за неговата жизнеспособост отъ сегашното положение на съществуващите две негови организации, трудно би се убедила властта въ това.

По тази именно причина наложително е повече отъ когато и да било другъ пътъ лозарите въ отдельните селища да се обединятъ на първо време въ просвѣтно-професионално лозарски д-ва, а въпоследствие и въ кооперативни такива. Всички тия д-ва отъ своя страна пъкъ да се обединятъ въ професионално отношение въ Б. Л. С., а въ икономическо въ К. Ц. Л. Б.

Ако се съди по усвоеното отъ властта начало, тръбва да се подразбира, че членуването на лозарите въ местните д-ва

и на последнитѣ въ Б. Л. С. ще бѫде задължително или най-малкото ще бѫде задължително внасянето на съответния членски вносъ.

При това положение, съществуващиятъ лозарски д-ва трѣбва да стегнатъ своите редове и да се подготвятъ за по голѣма дѣлова работа, която ще имъ бѫде възложена. Тия, които не сѫ още членове на Б. Л. С. да побѣрзатъ да станатъ такива, а които не сѫ уредили членуването си, да го уредятъ.

На дейнитѣ и съзнателни лозари се налага дѣлгътъ да действуватъ за основаването на лозарски д-ва тамъ, кѫдето нѣма да положатъ грижи за записване повече членове на К. Ц. Л. Б. Предстоящия сезонъ за продажба на грозде за вѫтрешния пазаръ и за износъ, както и гроздобера сѫ благоприятни моменти за целта.

На работа лозари, докато е време.

*

До повечето отъ лозарските д-ва управата на Б. Л. С. е отправила следното писмо:

Молимъ имайте добрината да ни съобщите:

1. Каква ще бѫде реколтата отъ лозята тази година въ качествено отношение въ сравнение съ нормата и въ миналата 1933 год. и колко кгр. срѣдно отъ декаръ се очаква.
2. Каква ще бѫде реколтата въ количествено отношение въ сравнение нормата и съ миналата 1933 год. (чистота, едрина на зърната, захарностъ).
3. Имало ли е презъ годината атмосферни повреди (градушка и др.), какви и % на повреждане.
4. Имало ли е повреди отъ животински и растителни неприятели (гроздовъ молецъ, пероноспора, оидиумъ) и % на повреждане.
5. Каква частъ отъ вината стоятъ още непродадени въ производителитѣ и каква е продажната имъ цена на едро засега.

6. Кога предполагате да има узрѣло грозде за мѣстния пазаръ, кога за износъ и кога приблизително ще настѫпи гроздобера.

Положението да се прецени следъ по-щателна обиколка на лозята въ разните мѣстности на района Ви и разпитъ на винаро-производителитѣ.

Съ цель за една по-навременна информация, молимъ Ви най-настоятелно да ни съобщавате редовно:

1. Движенето ценитѣ на гроздето за вѫтрешния пазаръ и на това за износъ, презъ време на кампанията.
2. Презъ гроздобера цената на гроздето, за вино, или на мѣстьта, въ зависимостъ отъ начина на продаването.

Отъ тукъ ние сѫщо ще Ви съобщаваме редовно ценитѣ на гроздето за вѫтрешния пазаръ и за износъ въ разните товарни пунктове и тия на чуждите пазари, кѫдето се изнася и продава наше грозде.

Съобщенията Ви да бждатъ кратки и въ следната форма:

За вътрешния пазар: Чаушъ . . . лв., Памидъ . . . лв., Хамбургски мискетъ . . . лв., Резекия . . . лева.

За износъ: Чаушъ . . . лв., Афузъ Али . . . лв., Димята . . . лв., Търсене . . . (задоволително, усилено, слабо).

Презъ гроздоберъ: Търсене . . . (задоволително, добро, слабо), сключени сдѣлки по . . . лв. кгр. или по . . . лв. ли-търъ, захарност отъ . . . до . . .

Сведенията да се даватъ ежедневно и възъ основа на тъхъ Съюзъ ще съставя своя бюлетинъ и ще Ви го изпраща тоже ежедневно.

Отъ редовностъ и отъ точностъта на сведенията, които ще получаваме отъ отдѣлните райони, ще зависи редовностъта и точностъта на бюлетина, който Съюзъ ще издава и разпраща.

Затова бждете редовни въ съобщенията си и давайте данни, добре провѣрени и отговорящи на действителностъта.

Съ поздравъ:

Български Лозарски Съюзъ

Случайно пропуснатитъ д-ва нека да го иматъ предвидъ и направятъ всичко възможно за точното му изпълнение. Касае се за събиране на по-точни предварителни данни за реколтата отъ лозята непосрѣдствено отъ самитъ лозари и за сериозенъ опитъ по уреждане на една информационна служба, която ще бjurde отъ голѣма полза за лозаритъ.

*

Съюзната управа е получила единъ екземпляръ отъ изготвения отъ М-вото на финансите законопроектъ за монопола на спирта и ракиитъ, който е билъ разгледанъ обстойно и е представила въ сѫщото М-во следното свое мнение по него:

БЪЛГАРСКИ
ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ
9.VII.1933 год.
СОФИЯ

ПРЕПИСЪ.
До Господина Министра на
финансите.
ТУКЪ.

Изложение отъ Българския Лозарски Съюзъ.

Господине Министре,

Българскиятъ лозарь е следилъ и следи съ голѣмъ интересъ законоположенията за режима на спирта и ракиитъ въ страната, отъ който режимъ зависи тъй моого сѫбдата на наше лозарство.

Всѣко измѣнение на сега сѫществуващитъ закони за този режимъ, като държи смѣтка за фискалните интереси на страната, трѣбва едновременно да държи смѣтка и за интересите на производителното лозарско население. Едно измѣнение на този режимъ, което би увеличило прихода на лозаря отъ материалитъ въ винарството, ще бjurde посрещнато съ облекчение отъ лозарското население. Но едно влошаване на и безъ това

крайно влошеното положение на българския лозарь, ще бъде пагубно за него, пагубно за общото народно стопанство, пагубно и за фиска.

Предлаганиятъ законопроектъ за монопола на спирта и ракиитъ, по наша преценка, общо взето, преследва едностраничната цель да осигури на държавното съкровище възможно по-големи постъпления, като не държи сметка за стопанската страна на въпроса. Интереситъ на българските лозари съ напълно пренебрегнати, а чрезъ запазване интереситъ на лозарите се осигуряват и по-големи постъпления на фиска.

Поради горното и поради извънредно големия интересъ у лозарското съсловие къмъ предлагания законопроектъ, молимъ Ви, господине министре, да наредите законопроектътъ да бъде разгледанъ наново отъ членовете на комисията, която го е изработила, съвместно съ представителите на заинтересуваните съсловия, за да се нагоди съобразно стопанските интереси на страната и да бъде въ форма такава, че да стане практически лесно приложимъ.

Управителниятъ съветъ на Българския Лозарски Съюзъ изхождайки отъ интереситъ на нашето лозарство и тия на фиска, въ подкрепа на горната мисъль, тукъ на кратко Ви излага очебиющитъ дефекти и несъобразности на въпросния законопроектъ, които върваме ще Ви убедятъ въ необходимостта отъ неговото преработване.

1. Законопроектътъ предвижда положения, които действително ще ограничатъ контрабандата, която е еднакво вредна и за фиска и за лоялните производители и да осигури събирането на монополното право. Дирекцията на монопола, обаче, споредъ законопроекта, се дезинтересира отъ осигуряване пласмента на ракиитъ и плодовия спиртъ. Тя принуждава производителите сами да търсятъ купувачи за произведениетъ отъ тяхъ количества и да ги водятъ при нея за склучване на сдѣлки.

Ако законопроектътъ стане законъ, вследствие покачване цената на ракиитъ и плодовия спиртъ отъ увеличаване на монополното право и поради усложнения начинъ въ продажбата, неминуемо ще последва едно намаление на консумацията до степень, да направи безпредметно използването на материалите въ винарството.

Другъ би билъ въпроса, ако Дирекцията на монопола събираше въ свои складове добитата ракия срещу заплащане на износна за производителя цена и сама се грижише за пласирането ѝ. Излишъка отъ ракия и плодовъ спиртъ, който консумацията не може да погълне, би тръбвало да отиде въ състава на родното течно гориво. Евентуалната загуба, която би последвала, тръбва да се покрие отъ монополното право или отъ митото върху внасяните горивни материали, както това е узаконено въ Франция.

2. Техниката по изваряване ракиитъ тръбва да бъде такава, че да гарантира възможно по-малка загуба на алкохолъ,

намаляване на производствените разноски (работна ржка и гориво) и получаването на по-доброкачествен продукт (съ по-малко фузели).

Извърлянето на модерните казани, снабдени съ ретификатори и използването само на „домашните“, примитивните малки казани, не постига даже преследваната въ законопроекта цель — получаване ракия съ по малко отъ 50 градуса съдържание, тъй като и съ тъхъ може да се получи ракия по-силна отъ 50 градуса.

Предлагания начинъ е въ пълно противоречие съ рационализацията на винарството.

3. Снабдяването на „домашните“ казани съ контролни апарати е нерационално, поради високата цена на същите и технически мъжко приложимо.

4. Сложността на контрола, който ще се упражнява върху ракеджийниците, би наложило многоброенъ контроленъ персонал, което би поскъпило стойността на добитите продукти.

5. Въ законопроекта не е отдано нуждното внимание на изваряването на част отъ вината презъ години на изобилна реколта, като сръдство за регулиране цената на доброкачествените вина и отдушникъ въ години на лозарска криза.

Отъ казаното до тукъ Вие виждате, господинъ министре, колко е наложително основното преработване на въпросния законопроектъ въ смисъль да даде едно правилно направление на постъпленията отъ фиска и едно регламентиране на производството и пласимента му отъ толкова голъмо значение за народното ни стопанство и увърени въ желанието Ви съ увеличение постъпленията на фиска де се преследва и развитието на нашето лозарство и винарство, оставаме

Съ отлично почитание:

БЪЛГАРСКИ ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ

Председателъ: Ив. П. Бързаковъ.

Секретаръ: Д. Бъчваровъ.

Решението на търговско-индустриалните камари, събрани на специална за целта конференция въ София, по законопроекта за монопола на спирта и ракият е сходно съ това на Б. Л. С. Такова е и решението на съюза на питиепродавците, само че въ втората точка на това решение е казано:

„Ако въ скоро време не се намъри подходяща формула за реколтата 1934 год., да се замъни акциза на виното и материалите, отъ които се вари ракия, съ данъкъ върху лозята и овощните градини на декаръ и въ поносими размери или най-просто се запази сегашната акцизна система, като размера на акциза се установи приблизително споредъ сръдното алкохолно съдържание на виното и материалите, отъ които се вари ракия“.

По въпроса за акциза върху виното становището на Б. Л. С. е да се премахне, защото при днешните пазарни цени на гроздето и гроздовите произведения той не може да се понася.

Съ своето решение да се замъни акциза на виното съ да нъкът върху лозята, съюзът на питиепродавците иска да се освободи отъ него, защото, макаръ и формално само, но споредъ последното измѣнение на закона за акцизите и пр. този акцизъ следва да се заплаща отъ купувача, т. е., отъ питиепродавеца.

Питиепродавците знаятъ добре да защищаватъ интересите си като такива. Положението на източения финансово лозарь никога не ги е интересувало, не ги интересува и сега, макаръ тъхния съюзъ да обича да се представлява и като такъвъ на лозарите наредъ съ гостиличари, бакали, хотелджии и кафеджии.

Допирната точка на лозарите съ питиепродавците е само въ това, че последните се явяватъ за сега като пласьори на производството на първите, но това не значи, че интересите имъ съ винаги еднакви, за да бѫдатъ въ една и съща професионална организация.

Колкото се отнася до другите съсловия — гостиличари, бакали, хотелджии и кафеджии като чисти такива, застанали подъ егидата на питиепродавците, тъ нѣматъ дори и тази допирна точка съ лозарите и още по-неумѣстно е да се поставятъ последните въ една и съща професионална организация съ тъхъ.

Лозарите си иматъ своя професионална организация и вънъ отъ нея тѣ не признаватъ друга.

Относно предварителното измѣрване срѣдното алкохолно съдѣржание на виното и материалите за ракия и съобразно съ това да се опредѣля акциза, остава на министерството на финансите да прецени до колко то е физически възможно и отъ значение при опредѣляне размѣра на акциза.

По вноса на десертно грозде „Афузъ-Али“ въ Англия.

(Изложение на Лондонската експортна кѣща „Миниаръ, Мундай и Милер Лт.“).

Лондонската кѣща *Munday & Miller Ltd, Floral Hall Coven Garden* е внесла презъ 1933 г. нѣколко вагона съ българското десертно грозде „Афузъ-Али“, опаковано въ щайги, холандски типъ по 5 и 10 кгр.. Голѣми и малки чепки били наредени съмѣсено въ щайгите, покрити отгоре само съ листъ хартия, прикрепена съ връвъ. Пратките били изпращани съ обикновени вагони безъ хладилници директно за Зеебрюге, безъ прехвърляне. Въ Зеебрюге гроздето било претоваряно въ други вагони и изпращано направо за Лондонъ. Като се вземе предвидъ дѣлгия пътъ и продължителното време отъ 10 дни за превоза, може да се каже, че гроздето е пристигнало въ сравнително добро състояние.

Отначало кѣщата е препоръчвала да се опакова гроздето въ щайги отъ по 5 кгр., предполагайки, че въ по-малки щайги гроздето ще пристига въ по-добро състояние; но опита показалъ, че въ това отношение опаковката въ щайги отъ 10 кгр. дава

също добри резултати. Английските купувачи отбъгват изобщо да купуват грозде въ малки опаковки, защото се опасяват, че ще бъдат ощетени по отношение нетното тегло. Изобщо въ Лондонъ се купува гроздето не на тегло, а по щайги, а 10 килограмови щайги съ познати на пазаря. Ето защо се препоръчва да се употребяват щайги само отъ 10 кгр.

Препоръчително е да се влагатъ въ щайгите по-големи чепки грозде; малките чепки намаляват цената на общата пратка и като се взематъ предвидътъ големите разноски по транспорта, изгодно е да се изпращатъ само най-хубавите и големи чепки грозде.

Относно количеството десертно грозде, което лондонскиятъ пазаръ може да поеме, мъжко може да се даде опредѣленъ отговоръ. Изглежда, че това е повече въпросъ на постоянство и на възбуждане интересъ къмъ търсене това грозде.

Отъ наблюдението на къщата върху търговията съ плодове, изпращани отъ различните страни излиза, че тази търговия е по-оживена, когато цените и на гроздето и на прѣсните плодове на Лондонския пазаръ съ високи. Когато този пазаръ се наводни, цените спадатъ. А когато цените съ низки и доставчиците не изпращатъ стоки, тогава цените се покачватъ бѣрзо. Възъ основа на дългогодишния опитъ се извлича заключението, че стока трѣбва да се изпраща редовно безъ огледъ на това, дали конюнктурата на пазара е благоприятна или не.

Фирмата проявява желание да търгува и въ бѫдащие съ прѣсни български плодове, но това се отекчавало съ дългия и скажъ желѣзопътенъ транспортъ. За преодоляване тия затруднения, пренасянето на гроздето се пропоръчва да става отъ хладилни вагони по Черно-море отъ Варна до Лондонъ.

Заинтересуванътъ български експортъри могатъ да се обрънатъ за по-нататъшни информации къмъ горепосочената фирма, като ѝ пишатъ на английски, френски, немски или италиански езикъ.

За морския транспортъ ще има нужда да се наематъ специални паракоди съ окладителни инсталации. Такива паракоди има на разположение, напр. на транспортната компания West-coff & Laurance, Ltd., 5 и 6 Billiter Avenue. Е. С. З. Морски транспорти на прѣсни плодове съ извѣршвани отъ Гърция, напримѣръ съ паракода „Мурино“. За една пратка отъ 33,734 щайги по 5 кгр. е заплатено навло до Лондонъ 2000 лири стерлинги, при 4 дни свободни за разтоварване на стоката или съ паракода „Гурко“, за една пратка отъ 11,700 щайги по 5 кгр. като е заплатено навло 800 лири стерлинги.

Ако се възприеме морския транспортъ на гроздето, препоръчително е опаковката да се извѣрши въ затворени кутии (сандъчета) съ размѣри 45×25 см. Въ тѣзи сандъчета да се влагатъ най-хубавите и големи чепки, като всѣка чепка бѫде обвита съ двойна мека хартия. Чепките да бѫдатъ положени върху надилплена мука, поставена на дѣното на сандъчето, колкото се може по-свободно и следъ това да се покриятъ пакъ

съ надипленъ картонъ и едва тогава да се постави капака. На двета края на всъко сандъче да се заковава по една тънка дълъчица, та когато се нареждатъ сандъчетата да остава малко празно пространство между тъхъ. Двата края на сандъчетата да се свързватъ съ тель, защото заковането само на капака е недостатъчно. Въ парадите обикновено има отделение съ поставки, въ които могатъ да се нареждатъ щайгитъ. Нуждния за това дървенъ материал може да се достави отъ самото пароходно дружество при сключването на договоръ за транспорта.

Споредъ капацитета на пазаря и въ зависимост отъ пристигането на парадите, фирмата ще нареди начина на разпределението на пристигащето грозде по различните пазари въ Англия или по искането на износителя ще остана известенъ брой щайги въ магазинажъ въ хладилници въ Лондонъ.

Проектъ за правилникъ за регулиране на внось на грозде, овоция и зеленчуци въ Германия,

(Изпратенъ отъ бълг. вицеконсулъ въ Прага, Д-ръ Парлапановъ).

1. Урежда се въ гр. Лайпцигъ централа, ръководена отъ Д-ръ П. съ активни сътрудници всички българи секретари на нашите генерални консулства въ ония градове, гдето се изпращатъ цѣли вагони за съответенъ пласъоръ, гдето всъки досегашъ износител си има свой пласъоръ.

2. Всъки износител съобщава на централата адресите на своите пласъори въ всички гросмарктхалета и работи съ тъхъ, тъй като че ли централата не съществува.

3. Всъки износител съобщава на своя пласъоръ, че българските експортъри иматъ своя централа за контрола въ Лайпцигъ за цѣлия германски пазаръ съ следните права спрямо пласъора.

а) Може да постави едно лице — обязательно българинъ, на щанда на комисионара-пласъоръ, за да помага при продажбата, та по този начинъ по-бързо да се справи съ реда на продажбата.

б) Да преглежда всъки цетелъ за продадени щайги.

в) Да бди, за да се спазватъ определените партидни цени за българското грозде въ едно Гросмарктхале и тутакси да постави своето вето при случай на подбиране на цена.

4. Всъки износител съобщава на пласъора си, че той нѣма право да продава цѣлъ вагонъ, безъ съгласието на централата въ другъ градъ на Германия.

5. Опредѣля се отъ М-вото едно място, длъжностно лице отъ гара Драгоманъ, което всъкидневно ще телеграфира въ Лайпцигъ, когато замине влакъ съ колко вагона за Германия.

6. Когато настъпи време дъждовно или влажно, че не се бере грозде, тръбва да се съобщава пакъ въ Лайпцигъ, за да се поддържатъ цените и ако е сгодно да се повишатъ.

7. Централата се задължава ежедневно отъ сутринъ къмъ

б часа да говори съ опредѣленитѣ германски гранични пунктове гдѣто ще имаме тоже натоварено лице отъ ж. п. станция да ни дава сведение колко вагона сѫ дошли или колко вагона има по всѣка вѣроятностъ да пристигнатъ утре. Тия сведения веднага се предаватъ на активнитѣ сътрудници въ другитѣ градове, като при това се избѣгне всѣко ненормално натрупване на вагони въ единъ пунктъ.

Забележка: Когато се случи, че въ гранични пунктъ ще пристигнатъ отъ разни износители сравнително голѣмо количество вагони на разни пласъори отъ разни износители, то централата има право да направи измѣнение на нѣкои предписания на износителя, като дирижира нѣкой вагонъ при дадения случай въ другъ градъ, на пласъоръ, който има съответния износител. За да има справедливостъ, ще се тегли жребие, за да се установи кой вагони ще трѣбва да се изпращатъ въ другъ градъ направо отъ границата. Това измѣнение се съобщава независимо на двамата пласъори на износителя: онзи, който нѣма да получи вагона и онзи, който ще получи вагона.

8. Отчитания и плащания извѣршва всѣкни пласъоръ на право съ износителя.

9. Деянията на централата въ Лайпцигъ стоятъ подъ контролата на Министерството на стопанството или на Търговската камара, или на комитетъ, който ще се образува съ съгласието на всички износители.

10. Централата, наедно съ всичкитѣ ѝ активни сътрудници, както е поменато въ точка 1 се издѣржа отъ икономии, които ще се постигнатъ отъ комисиона, която новата организация ще наложи на всички досегашни и бѫдащи пласъори.

Една четвъртъ отъ тия икономии наедно съ известни субсидии, които българските власти могатъ да опредѣлятъ, ще обрязватъ фондъ за пропаганда на българското грозде въ Германия.

Положението на пазаря.

Чужбина.

Тази година лозарската култура се намира отново въ едно изключително състояние. Докато миналата година имахме закъснение въ реколтата съ единъ месецъ, тази година имаме единъ бѣръз преходъ отъ зимата къмъ лѣтото и атмосферните условия ускориха вегетацията изобщо съ 3—4 седмици. Настжпилото общо засушаване, което причини загуби при другите култури, за лозата се отрази благоприятно и въ почти всички лозарски страни състоянието на лозята и гроздето се намира въ много добро състояние.

Условията за развитието на переноенспората сѫщо не бѣха благоприятни и нанесенитѣ досега поражения отъ нея сѫ незначителни.

Загуби доста чувствителни сѫ нанесени отъ градушка, особено въ нѣкои области на Франция и северна Италия, които се изчисляватъ къмъ 20—25 милиона франка. Изобщо състоянието на гроздовата реколта се намира досега въ добро състояние и предвижданията за получаване на доброкачествени вина и десертни грозда сѫ благоприятни.

Поради общото засушаване, очаква се качествена реколта въ почти всички лозарски страни. Раннитѣ сортове грозда започватъ да се

явява на европейските пазари. Унгария вече изнася на Виенския пазар и цените на гроздето започват бързо да спадат поради усилената конкуренция, която Югославия прави съ износа на ранни сортове грозда въ Виена.

Въ отдалните лозарски страни положението е следното:

Австрия. Очаква се добра реколта въ качествено отношение. Поради голъмата суша през време на вегетацията предполага се, че ще има едно намаление въ количеството от 20–25% въ сравнение съ миналата реколта. Поради топлите и слънчеви дни напоследъкъ узръването напредва и при едно минимално поражение от криптогамически болести, реколтата ще бъде добра и качествена. На пазаря положението е спокойно и стагнацията се усилва още повече поради последните политически събития. Това положение изглежда, че няма да се измени до новата реколта.

Унгария. Условията за развитието на лозята съ били благоприятни, благодарение на доброто време главно през периода на цвътенето. Паразити по лозята съ причинили локални щети и не ще имат голъмо влияние върху реколтата, за които се очертават добри перспективи. Гроздата бързо отиват към узръване и на пазаря се изнасят вече ранни сортове, една част от които отива за Виенския пазар. Едно продължително затишие се забележва въ сдължките съ вината; запасите съ изчерпани и производителите съ наклонни да се освободят от наличните количества вина, като имат предвидъ очакваната благоприятна реколта.

Югославия също очаква една добра реколта, както въ количествено, така и въ качествено отношение. Пораженията от градушки и бури, както и от разни болести има само въ Далматинската област, които няма да укажат голъмо влияние върху общото добро състояние на реколтата. Запасите на вина от миналогодишната реколта съ значителни, а при това раздвижването на пазара е много слабо. Консумацията въ страната е силно намалена, изгледите за износъ съ неблагоприятни и поради това производителите съ наклонни да продават и на по-ниска цена, за да могат да се освободят от наличните количества вина.

Ромъния. Положението е същото. Има голъмо количество непродадени вина, очакванията за реколтата съ благоприятни и цените на вината падат при много слабо търсене.

Гърция. Реколтата въ количествено отношение е подъ нормалната, обаче по качество ще бъде много добра.

Чехославия ще разчита на една намалена реколта поради сушата и други неблагоприятни климатически условия, особено въ Подкарпатска Русия, където неуспешно се борят съ разширения Оидиумъ.

Русия разполага съ по-голъми количества миналогодишни вина.

Германия. Климатическите условия съ благоприятни въ всъко отношение. Изгледите за реколтата съ много добри. Пазаря е спокоенъ при доста търди цени. Сдължки стават слаби. Запасите от миналогодишните вина съ намалени.

Франция. Пазаря е спокоенъ и цените съ спаднали. Новата реколта тукъ бъ засегната чувствително от бури, градушки, проливни дъждове и благоприятно развитие на пероноспората, затова може да се каже, че добивът ще бъде сръденъ. Загубите се изчисляват общо за около 10–12 милиона франка и се очаква, че Франция ще излъзга на свѣтовния пазаръ съ 75–80 милиона хектолитра вино.

Италия. Опустошенията от градушки и туха съ доста значителни и общо загубите от тяхъ и други неблагоприятни атмосферни влияния както и разни болести се изчисляват на около 10–12 милиона лири. Пораженията въ различни области не съ еднакви, но общо може да се разчита на една приблизително срѣдна реколта, която ще бъде по-голъма от миналогодишната. Запасите от стари вина съ почти изчерпани. Цените съ постоянни, съ тенденция за покачване.

Испания. Може да се нареди между страните, където всички условия създали благоприятни за правилното развитие на лозата. Малки загуби създали причинени от переноспората и градушки, обаче, нанесени повреди създали локални и не се отразяват върху добрия добивъ и състояние на реколтата, която може да се класифицира като много добра въ количествено и качествено отношение. Пазаря е твърде спокоен, което обстоятелство е характерно за сезона. Малкото останали запаси продължават да се изчерпват и цените поддържани от производителите започват да спадат.

Макар и да не може окончателно да се определи реколтата за тази година въ количествено и качествено отношение, но като се има предвидъ климатическите особености, които благоприятствуваха развитието на лозата, създаващата положителност може да се твърди, че ще имаме почти във всички лозарски страни една много добра по качество реколта. Хубавият слънчеви дни ускориха узръването на гроздето и навсяккога гроздобера ще бъде много по рано въ сравнение създаващата година.

България.

Състоянието на реколтата и изгледите за износъ.

Състоянието на лозата у насъ тази година е отлично. Лозата презимува много добре, сушата не се отрази пагубно върху развитието имъ, освенъ на нѣкои мѣста при новопосадените лози. Переноспората почти не може да се развие, а следъ последните паднали дъждове се появява въ мальъ размѣръ загниване. Загубите, нанесени от градушки се изчисляват къмъ 10—15%. Изобщо, реколтата е много добра въ количествено и качествено отношение и нанесените повреди се попълват съ новите настаждения, така че, въ сравнение съ миналата година ще имаме много по-голямъ добивъ.

Узръването на гроздата отива правилно, съ едно изпреварване отъ 3—4 седмици и състоянието, както на винението, така и на десертните грозда е оглично. Ранните сортове грозда, като Перль де Ксаба, Жоаненъ, Шасла, Чаушъ и др. се изнасятъ на мѣстния пазаръ и намиратъ пласментъ при първоначални цени отъ 12 до 4 лева къмъ днешна дата. Очаква се тази година увеличенъ износъ, за който Министерството на народното стопанство полага големи грижи, що се отнася до организирането на единъ правиленъ износъ, така и за намирани пазари за пласментъ на нашите десертни грозда. Изработена е наредба за амбалажа на десертните грозда, съ които се препоръчватъ холандски и италиански типъ щайги, като се даватъ подробно размѣрите и направата, за да се получи по-голяма издръжливостъ при транспорта и по-добро запазване на гроздето. Определени са също и пунктовете, където ще се извършва контрола на изнесените вагони съ грозде, като се даватъ най-строги наредби за доброкачествеността на изнасяния материали.

Първата пратка за Берлинъ отъ сорта Чаушъ е бъде на товарена тия дни отъ Пловдивъ. Гроздето ще пътува въ хладиленъ вагонъ.

Предвидъ се, че цените на гроздето, което ще намери пласментъ на европейските пазари не ще бъдатъ високи. Първите пратки Италиянско и Французко грозде отъ сорта „Шасла“ на берлинския пазаръ се е продавало първия ден 19—20 лева, а втория и третия ден пада на 15—16 лева.

Пазарите където ще намери пласментъ българското грозде оставатъ пакъ миналогодишните. Англия се интересува отъ сорта „Афузъ-Али“ и една лондонска къща, която миналата година е внесла нѣколко вагона „Афузъ-Али“ въ холански типъ щайги отъ 5 и 10 кгр. е останала доволна отъ сравнително добро състояние на пристигналото грозде, въпреки дългия транспортъ отъ 10 дена.

Същата фирма изявява желание да търгува и за въ бѫща съ прѣсни български плодове. Англия представлява много добър пазаръ за българското грозде и плодове. Пратките се придвижватъ само отъ свидетелство за произходъ и не съществува никакви ограничения за

количеството на вноса. Мъстното производство е незначително въ сравнение съ грамадния вносъ, и ако положението на България като вносителка въ Англия не бъше отегчено отъ дългия транспортъ, този пазаръ би могъл да погълне голъмо количество отъ нашия износъ на десертно грозде.

Между другитѣ пазари, по-интересенъ ще биде за насъ Пражкия, тъй като стопанско-икономическото и политическо положение на Чехославия за сега е най-добре урегулирано въ сравнение съ това на съседните страни — Германия и Австрия,

Най-голъмата конкуренция на Пражкия пазаръ за нашето грозде ще биде отъ страна на Югославия, съ по-ниските цени, които тъ ще предлагатъ. Обаче, като имаме предвидъ, че изнасяния сортъ „Смедеревка“ не може да съперничатъ съ нашето „Афузъ-Али“, остава само да се конкурира цената, но не и качеството.

Останалите вносители на този пазаръ не представляватъ голъмъ интересъ, тъй като Италия и Унгария нѣматъ голъми контингенти съ Чехославия за вносъ на грозде, а Гърция, която отскоро се явява на Пражкия пазаръ и ще внася грозде на компенсационни начала, не може да конкурира на ниски цени поради дългия и скажъ транспортъ.

Въ Чехославия вносът на грозде е подведенъ подъ режима на предварително разрешение при всяка отдѣлна сдѣлка, но тази формалностъ не затруднява вноса и поне за вносъ отъ България не е отказвано подобно разрешение. Уговорения размѣръ на вносния контингентъ, споредъ търговския договоръ между България и Чехославия е за 700,000 кгр.

Полша сѫщо представлява ежегодно все по-голъмъ интересъ за вноса на нашите грозда и тази година пазаръ ще поеме по-голъмо количество, поради добрия приемъ, който миналата година намѣри нашето грозде тамъ. Вносът на десертно грозде въ Полша е подведенъ сѫщо подъ режима на специални разрешения, издавани отъ Министерството на финансите. Вносното мито е намалено на 45 злоти за 100 кгр. през времето отъ 15 юли до 30 ноември. Общъ контингентъ нѣма да биде опредѣленъ и вноса ще се допусне въ неограничено количество, при условие да биде компенсиранъ съ износъ на полски стоки за България.

Вносът на десертно грозде въ Швейцария е контингентиранъ. Митото за грозде въ пощенски колети до 5 кгр. е 155 лева за 100 кгр. Въ други пратки 310 лева за 100 кгр.

Австрия ще внася десертно грозде отъ България при стария режимъ за вносъ на стоки отъ България до сключването на нова клирингова спогодба.

Вносът е контигентиранъ въ рамките на опредѣлени контингенти за всяка държава. Улеснения се правятъ при вноса на компенсационни начала. Очаква се единъ по голъмъ пласиментъ отъ миналата година.

Вносът на десертно грозде и други плодове въ Германия не ще биде ограниченъ. Заплащането на вноса ще става по клиринга между Б. Н. Б. и Райхсбанкъ. Разрешения за заплащане български вносъ по клиринга се даватъ и ще се даватъ съ особено предпочтение за България, като се позволяватъ стокови плащания по 50 на сто отъ основните девизни контингенти. Този размѣръ може да се увеличи ако стане нужда.

Очакватъ се първите пратки отъ нашите десертни грозда съ голъмъ интересъ, благодарение доброто реноме, което си спечелиха съ миналия износъ. Тази година пласимента на грозде и други прѣсни или сушиeni плодове отъ България се очаква да биде много добъръ.

ВИНО.

Значителни количества отъ миналогодишните вина не сѫ продадени. Всички по-голъми лозари и кооперации, които успѣха да приготвятъ доброкачествени вина се въздържаха да продаватъ, изчаквайки облекчение на пазаря и по-високи цени. Търсенето за сега е незначително и сдѣлки ставатъ за по-малки количества. Цените за Северна

България се движатъ между 3:00—4:50 лв., а за Южна България 4—5 лева и 5—7 лв. за по-качествени вина от Сливенско и Т.-Пазарджишко. Още по-тежко е положението съз гроздия сокъ от който миналата година се приготви въ по-голъмо количество и задава голъма грижа въ настоящия моментъ на всички производители.

РАКИИ: Продаватъ се по 30—32 стот. градуса при слабо търсene St.

ХРОНИКА

Г-нъ Проф. Недѣлчевъ ще посети презъ м. августъ т. г. Гърция, кѫдето ще проучи гръцките десертни сортове грозда и приготвленietо на стафиди.

Селекционирани ферменти ще бѫдатъ раздадени отъ лозарския институтъ и презъ предстоящия грозdobъръ. Министерството на народното стопанство ще организира приготвленietо и раздаването на квасъ на лозаритъ.

Поправка. Въ миналия брой (4) на списанието сѫ допуснати нѣколко грѣшки въ статията на професоръ Недѣлчевъ: „Алкохолните ферменти въ винарството“. На стр. 100, редъ 30, отгоре надолу, следъ „грама захаръ“ е пропуснато и трѣбва да се прибави: „насторианусъ изразходва 20,03 грама захаръ, а елипсоидеусъ само 17,58 грама“. На стр. 101, редъ 20, отгоре надолу, вмѣсто „време“ да се чете „време“. На сѫщата страница, редъ 4, отдолу нагоре, вмѣсто „инвертирана“ да се чете „инвертирана“. На стр. 102, редъ 6, отгоре надолу, вмѣсто оценката да се чете „оцентната“. На сѫщата страница, редъ 24, отгоре надолу, следъ „доза отъ“ да се прибави „50 мгр.“. На сѫщата страница, редъ 9, отдолу нагоре, фразата: „Това и пр.“ да се чете така: „Това се обяснява съ разпределението на антисептичното срѣдство между голѣмъ брой ферменти. При низка температура действието на сѣрния двуокисъ се прибавя къмъ действието на студа и пр.“.

На стр. 122, въ: „Състояние на лозата“, вмѣсто м. юлий, да се чете м. юли.

Сведения къмъ 1 априль за количествата вина, съ алкохолно съдѣржание подъ 9 градуса, отъ миналогодишната реколта, въ литри по околии:

Шуменъ — 42,000; Преславъ — 24,000; Ески Джумая — 250,000; Попово — 20,000; Нови Пазаръ 12,000; Панагюрище — 150,000; Пазарджикъ — 25,000; Бургасъ — 35,000; Ахиало — 20,000; Враца — 70,000; Орѣхово — 50,000; Фердинандъ — 120,000; Берковица — 20,000; Бѣла Слатина — 40,000; Неврокопъ — 6,500; Плѣвень — 50,000; Никополь — 700,000; Ловечъ — 300,000; Луковитъ — 5,000; Търново — 1,200,000; Горна Орѣховица — 200,000; Дрѣново 400,000; Свищовъ — 340,000; Севлиево — 1,200,000; Варна — 90,000; Провадия — 20,000; Кюстендилъ — 300,000; Дупница — 250,000; Новоселци — 8,000; Бѣлоградчикъ — 200,000 или всичко 6,816,500 литри.

По поводъ проекта на Министерството на финансите за въвеждане монополь на спирта и ракиите получиха се почти отъ всички лозарски селища начало съ Сухиндол изложени, съ които посочватъ тежкото положение на лозария подчертаватъ, че така проектирания монополь нѣма да донесе по-голѣми приходи на държавата и да подпомогне лозария. Изказватъ се за проекта — изложението на Българския Лозарски Съюзъ.

Бѣлоградчишките лозари начело съ своето общинско управление сѫ отправили основателна молба до Директора на Храноизноса да се допълни чл. 2 отъ наредба 45 отъ 29 юни т. г. за да се допуска продажба (замѣна) на зърнени храни и съ лозарски произведения, както е уредено съ градинаритѣ.

Плѣвенското лозарско д-во полага голѣми усилия при съдѣствието на агрономството, общината и Популярната банка за създаване улеснения на износителите и лозарите по предстоящия износъ на

десертни грозда. Изработило е свой правилникъ по брането, опаковането и изобщо покупките. Общината усилено поправя всички полски пътища, а Популярната банка кредитира постройката на големъ шопронъ на гарата за стоварване на гроздето, като лозарите за всички килограмъ грозде ще заплащатъ по 5 ст. за изплащане на шопрона. Реколтата е отлична и се очаква да се изнесатъ надъ 300 вагона грозде.

Държавното Сръдно Лозарско Винарско и Градинарско училище въ Плъвень е закрито едновременно съ другите две сръдни земедълски училища въ Садово и Образцовъ чифликъ и Девическото такова въ Айтосъ.

Каквито и да съм съображенията за премахването на сръдните земедълски училища, закриващите на единственото специално лозарско-винарско и градинарско училище въ моментъ, когато тия отрасли съм въ периодъ на силно разрастване, ще се почувствува твърде болезнено въ страната.

Нуждата отъ интелигентни винари-техники, лозари и овошари, пепиниеристи, градинари и пр. за частните и общественни стопанства не ще може да се задоволи само отъ нишите практически училища и агрономическия факултетъ, понеже

първите пускатъ хора съ недостатъчна обща култура, а агрономическият факултет дава питомци безъ достатъчна практическа подготовка, годни предимно за научна работа.

Върваме, че макаръ и съ една основно промънена програма, Плъвенското училище ще се възстанови наново.

Тазигодишната сесия на съвета по винарството се състоя между 5 и 20 юни. Съ заповѣдъ № 1448 отъ 3 юли, г. Министъръ на нар.стопанство нареди да се събере съветът подъ председателството на г. Ив. Николовъ, директоръ на земедѣлието и въ съставъ, опредѣленъ въ § 27 отъ правилника за приложение на закона за вината, спиртните напитки и оцета.

Съветът заседава отъ 5 до 20 юни. г. при дневенъ редъ: 1) Измѣнение и допълнение на закона за вината, спиртните напитки и оцета и правилника за приложението му; 2) Прегледъ на извършената работа по установяване нормите на българския вина; 3) Приемане международните методи за изследване на вината, съгласно решението на експертите въ Римъ; 4) Координиране на дейността на контролните органи отъ разните ведомства.

Съветът е протоколиранъ решението си и ги е представилъ на г-на Министра за одобрение.

СПИСЪКЪ

на фирмите — износители на грозде, овоция и зеленчуци презъ 1934 год. зарегистрирани до 1 августъ с. г.

1. Общъ съюзъ на Бълг. земед. кооперации, София — Раковски 99.
2. „Дамята“ експортно д-во, София — ул. Царь Самуилъ 50.
3. „Гроздъ“ О. О. д-во за търговия, София — ул. Позитано 3.
4. Атанасъ Н. Гаяновъ & С-ие, търговци отъ Пловдивъ.
5. Трифонъ Боевъ, с. Врабево, Троянско.
6. Поповъ & С-ие Джабарски отъ гр. Ловечъ.
7. „Задруга“ О. О. д-во при Съюза на популярните банки, София — пл. Славейковъ № 7.
8. Иванъ Банчевъ Казанджиевъ, София — ул. Ст. Караджа № 16.
9. „Агфеа“ — А. Д. за външна търговия, София — ул. Врабча 10.
10. Никола П. Ковачевъ, търговия и представителство, София. бул. Дондуковъ № 75.
11. Давидъ М. Леви и Синъ, София, ул. Царь Симеонъ 73.
12. Никола С. Мариновъ, София, ул. Бр. Миладинови 12.
13. П. Майнарди & С-ие, София, ул. Орландовска № 4.
14. „Пиринъ“, А. Д. за търговия, индустрия и представителство, София, ул. Три уши № 1.

(Следватъ въ кн. 6.)

Почитаеми господине,

Настоятелно Ви молимъ, издължете абонамента си за тая година, като ни изплатите сумата 50 лв., чрезъ приложната въ II-ра книжка вносна бележка за наша пощенска съмѣтка № 878 (такива можете да получите и отъ пощенската станция) пощенски записъ или препор. писмо.

РЕДАКЦИЯТА.

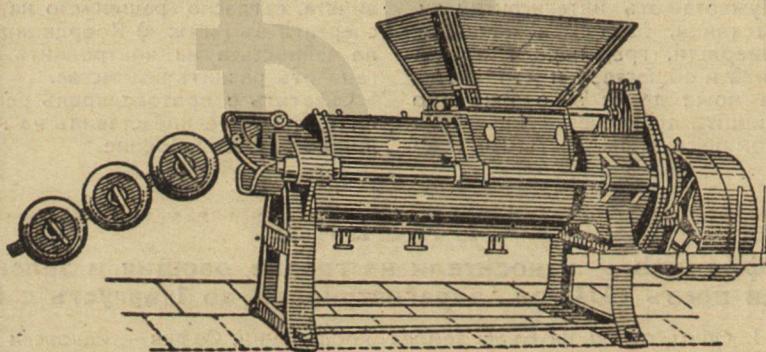
VERMOUTH DE TURIN ТУРИНСКИ ВЕРМУТЬ

Ще получите вермутъ подобенъ на най-прочутитѣ италиански вермути като употребите

„АРОМАТИЧЕНЪ ПРАХЪ ЗА ТУРИНСКИ ВЕРМУТЬ“
на фирмата (основана презъ 1900 год.)

G. NORZI — TURIN (Italie), 7, Piazza Bodoni

Търсятъ се деятелини представители, които да купуватъ за тѣхна съмѣтка.

Лозари и винари,

Ако щадите интересите си и държите да получите доброкачествени вина, набавете си за предстоящия сезонъ

ВИНТОВИ ГРОЗДОВИ ПРЕСИ

съ непрекъснато действие и

РОНКАЧКИ МЕЛАЧКИ

отъ ИВ. СИМЕОНОВЪ, КАПОНОВЪ & С-ие

МАШИННА ФАБРИКА И ЖЕЛЪЗОЛЪЯРНА

Телефонъ 87.

ПЛЪВЕНЪ. За телегр. „Мелница“.